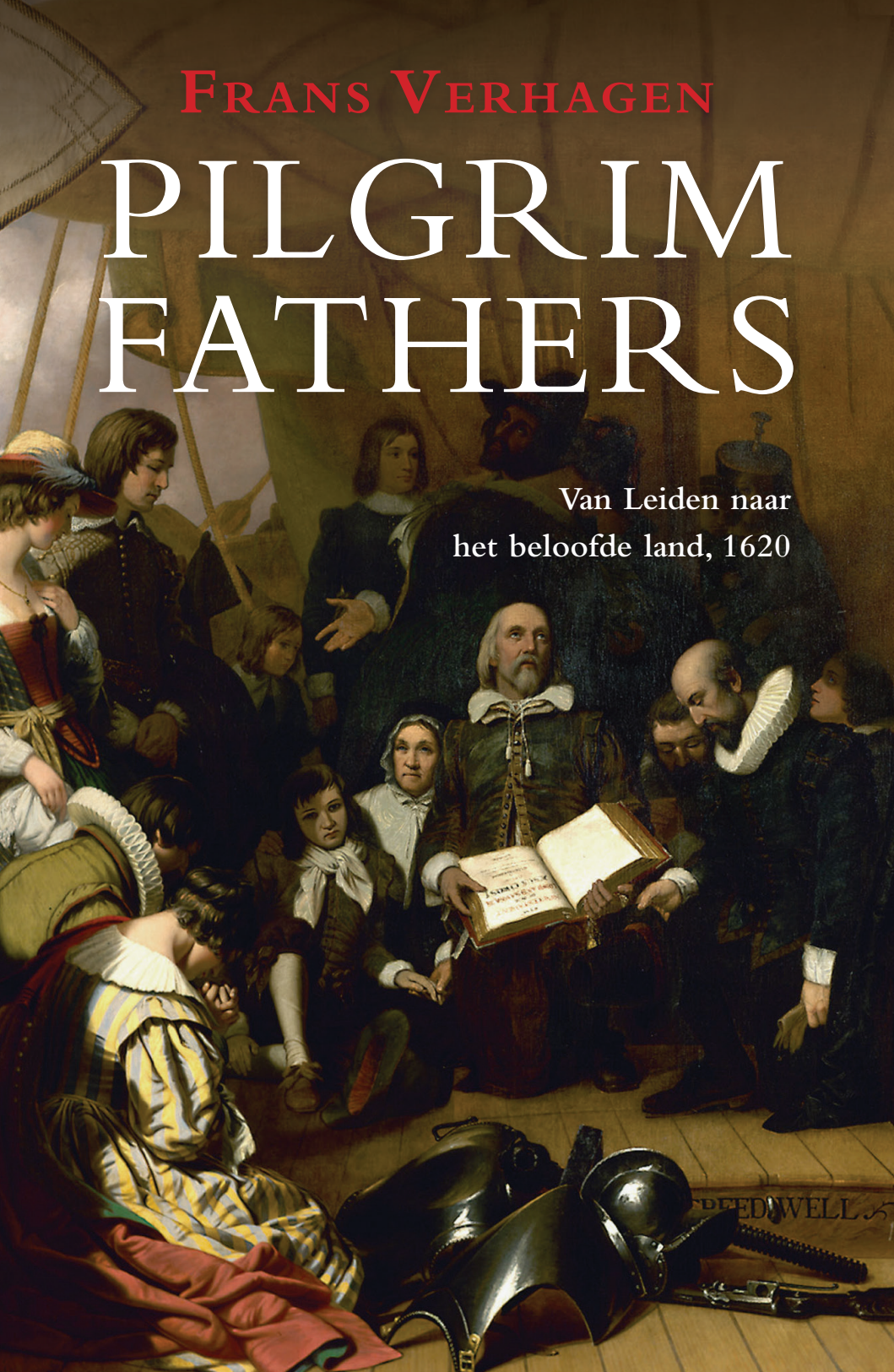

FRANS VERHAGEN

PILGRIM FATHERS

Van Leiden naar
het beloofde land, 1620

Frans Verhagen

PILGRIM FATHERS

De reis van de Mayflower, 1620

Uitgeverij Omniboek

Inhoud

Voorwoord	7
Proloog	13
Voordien: de ontdekking van Noord-Amerika	31
Engeland: de opkomst van de puriteinen	45
Leiden: van separatisten naar Pilgrims	69
Overtocht: de reis met de <i>Mayflower</i>	91
Vestiging: de bouw van New Plymouth	121
Nadien: New England na de Pilgrims	159
Epiloog	179
Literatuur	185
Personenregister	189

Proloog

‘Welcome, Englishmen!’ Het was zo ongeveer het laatste dat de uitgemergelde, in vieze kleren gehulde nieuwkomers op de kust van Amerika hadden verwacht te horen. De Pilgrims hadden net hun fort op de heuvel afgebouwd en er de kanonnen geplaatst die ze van de *Mayflower* hadden overgebracht. Toch wel bezorgd over de indianen die ze pas een paar keer vluchtig hadden gezien maar die er natuurlijk altijd al waren, hadden de nieuwe bewoners van New Plymouth meer tijd aan dat fort besteed dan het plan was geweest. Ze waren krap drie maanden aan land en de prioriteit lag eigenlijk bij het bouwen van huizen.

Opeens kwam daar op 16 maart 1621 een gestalte het bos uit lopen. Een fors gebouwde indiaan liep de Pilgrims tegemoet. Volgens Bradford groette hij hen in het Engels en vroeg hij om bier. Aanvankelijke angst sloeg om in nieuwsgierigheid. De Pilgrims hadden al wel indianen gezien maar voornamelijk als schimmen die snel waren weggerend. Nu konden ze vragen stellen, in het Engels nota bene. Ze hoorden dat de indiaan Samoset heette, dat hij een Wabenaki-indiaan was, afkomstig uit Maine, en dat hij Engels had geleerd van de vissers die daar regelmatig aan land kwamen. Van Samoset

hoorden ze dat het gebied waar ze zich zo recent hadden gevestigd werd gemedan door de Patuxet, de lokale stam, nadat ziektes in de voorgaande jaren hun gelederen drastisch hadden uitgedund. Bovendien hadden kwaadwillende Engelsen en Fransen in eerdere confrontaties indianen gevangengenomen en weggevoerd. Geen wonder dat ze liever wat afstand bewaarden.

Samoset vertelde dat de grote *chief* in deze regio Massasoit heette. Hij wilde hen graag aan hem voorstellen en ook aan een andere Engelssprekende indiaan. Een dag of vijf later kwam Samoset terug met een andere indiaan, Squanto genaamd, die inderdaad vloeiend Engels bleek te spreken. Hij vertelde dat hij in 1614 was ontvoerd, via Spanje in Engeland terecht was gekomen en daar vlakte op een mogelijkheid terug te keren. Toen hem dat uiteindelijk lukte trof Squanto een desolaat landschap aan: de dorpen waar zijn familie en stamgenoten hadden gewoond waren verlaten. De meesten van hen bleken aan ziektes overleden. En nu kwam hij de Pilgrims helpen, bijna letterlijk als een geschenk uit de hemel. In elk geval zag William Bradford het zo. Squanto zou hen bijstaan met raad en daad en de contacten tot stand brengen die het mogelijk maakten te overleven in deze uitdagende omgeving.

Dit was voorjaar 1621 in een notendop de situatie van de Pilgrims. Het had hun maanden gekost om van Engeland en deels uit Holland naar dit nieuwe gebied te komen, dat New England was genoemd, wat goed aanvoelde maar niet kon verhullen dat het in weinig leek op het land dat ze hadden achtergelaten. Ze waren geland op een slecht moment, midden in de winter, op een plek die niet de bedoelde bestemming was geweest. Ze ploeterden door. In de drie maanden

na hun aankomst hadden ze een paar huizen gebouwd. Ze hadden weinig te eten, hun reisgenoten stierven bij bosjes. Nog maar de helft van de groep was in leven. Ze waren onzeker over hun toekomst, over hun overleven, over bevoorradings, over de mate van vijandigheid die ze bij de indianen zouden ontmoeten. Maar ze waren overtuigd van hun missie, ervan overtuigd dat God hun welgezind was. En daar was Squanto om het te bewijzen!

HET VERHAAL VAN DE PILGRIM FATHERS

Leiden, 1620. Een groep elf jaar eerder uit Engeland gevluchte puriteinen maakt zich zorgen: hoe kunnen zij hun geloof zuiver houden in het libertijnse Nederland? Ze besluiten de oceaan over te steken, om in de Nieuwe Wereld een nieuw bestaan op te bouwen. Voor de oostkust van de huidige Verenigde Staten ondertekenen 41 van de kolonisten het Mayflower Compact, waarin ze bepalen een gemeenschap met zelfbestuur op te richten.

Frans Verhagen vertelt in *Pilgrim Fathers* in zijn nuchtere en vlotte stijl het intrigerende verhaal van hun vlucht uit Engeland. Hij laat zien wat de Leidse wortels zijn van het Amerikaanse Thanksgiving, beschrijft de oversteek met de *Mayflower*, het harde leven in de jonge Verenigde Staten en de mythische rol van deze 'eerste kolonisten' in New England.

Frans Verhagen is historicus, journalist en Amerikakenner. Hij was jarenlang correspondent in de Verenigde Staten, voor *Knack*, *Intermediair*, de VARA en *de Volkskrant*. Hij schrijft voor Nederlandse en Vlaamse dag- en weekbladen en publiceerde zeventien boeken, waaronder het succesvolle *Founding Fathers*, *Lincoln* en *De Kennedy's*.

Uitgeverij Omniboek

www.omniboek.nl

NUR 680

ISBN 9789401916349

9 789401 916349